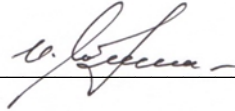

73003, м. Херсон, вул. Гагаріна, 4, кв. 43
тел: +38 (0552) 49-03-35
email: i.mokina@unba.org.ua, веб-сайт: www.unba.org.ua

app. 43, 4 Gagarin Street, Kherson, 73003 Ukraine
phone: +38 (0552) 49-03-35
email: i.mokina@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

Затверджено рішенням Ради адвокатів
Херсонської області від 14.08.2019р.

Мокіна І.В.

**ЗВЕРНЕННЯ
РАДИ АДВОКАТІВ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
до Голови НААУ, Ради адвокатів України Л.П. Ізовітової
та членів Ради адвокатів України**

**Шановна Лідіє Павлівно!
Шановні колеги, члени Ради адвокатів України!**

Рада адвокатів Херсонської області висловлює вам щирю повагу та звертається з питанням, яке має бути невідкладно вирішено, оскільки будь-яке зволікання та невжиття заходів потягне для Адвокатури України негативні наслідки.

Протягом останніх трьох років органи адвокатського самоврядування Херсонської області стикаються з таким явищем, як звернення осіб, які мають намір отримати свідоцтво про складання кваліфікаційного іспиту та проживають і працюють на території Херсона та Херсонської області, до Закарпатської КДКА. Переважна більшість таких осіб потім подає заяву про проходження стажування до Ради адвокатів Закарпатської області, де і отримує у подальшому свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. При цьому зазначені особи фактично на території Закарпаття не проживали та не працювали, а зверталися задля отримання свідоцтва про складання кваліфікаційного іспиту та про право на заняття адвокатською діяльністю, оскільки так їм було з певних причин «зручніше». За наявною інформацією, яка потребує ретельної перевірки, деякі особи взагалі не були присутні в день складання іспиту на території Закарпаття.

Певні особи з кола вищезазначених зверталися свого часу до КДКА Херсонської області, але хтось з них не зміг у встановленому порядку підтвердити наявність юридичного стажу після здобуття повної вищої юридичної освіти шляхом надання переліку документів, передбачених Порядком складання кваліфікаційного іспиту, хтось не виявив достатній рівень знань, а хтось не наважився звернутися, оскільки мав репутаційні вади минулої кар'єри.

Відповідно до ч.3 ст.2 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» з метою забезпечення високого професійного рівня адвокатів діє адвокатське самоврядування. Відповідно до ст. 2 цього Закону, Адвокатура України – це недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання іншої правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому цим законом.

Забезпечення високого професійного рівня осіб, які поповнюють ряди адвокатури, забезпечується, перш за все, об'єктивним, безстороннім оцінюванням їхніх знань у порядку, встановленому ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» кваліфікаційними палатами КДКА; належним чином організованим процесом стажування, наступним об'єктивним його оцінюванням, що дає підстави для видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю та подальшого самостійного її здійснення. Відповідно до ч.1 ст. 8 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» особа, яка виявила бажання стати адвокатом та відповідає вимогам частин 1 та 2 ст. 6 цього Закону, має право звернутися до **КДКА за місцем проживання** із заявою про допуск до складання кваліфікаційного іспиту. Порядок допуску до складання кваліфікаційного іспиту та перелік документів, що додаються до заяви, затверджується Радою адвокатів України. При цьому, відповідно до ч.2 ст.8 Закону, КДКА перевіряє відповідність особи вимогам, встановленим частинами 1 та 2 ст.6 цього Закону.

Маніпуляції з «місцем проживання», які останнім часом при складанні кваліфікаційного іспиту, стають не винятком, а правилом, ставлять під загрозу якість та професійність складу Адвокатури України і, як наслідок, якість наданої громадянам та юридичним особам правової допомоги. Такий стан складання кваліфікаційного іспиту та наступного набуття статусу адвоката нівелює позитивну репутацію адвокатського суспільства та його органів не тільки в Україні, а й у світі, оскільки залишає у свідомості обґрунтовану підозру у корумпованості органів адвокатського самоврядування.

Одним з прикладів складання кваліфікаційного іспиту та отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю таким чином, як визначено вище, є мешканець м.Херсона, адвокат [REDACTED] (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № [REDACTED] від 22.06.2019р., виданого Радою адвокатів Закарпатської області, свідоцтво про складання кваліфікаційного іспиту отримував також у Закарпатській КДКА), якого було затримано 17.08.2019р. співробітниками Київської місцевої прокуратури № 7 та співробітниками СБУ в м. Херсоні за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 255 ч.1 КК України. Внаслідок активних дій та захисту інтересів останнього з боку представників комітету захисту прав адвокатів Ради адвокатів Херсонської області, [REDACTED] 18.08.2019р. було звільнено. Проте, цей випадок є таким, що заплямовує репутацію Адвокатури. Так, вказаний [REDACTED] раніше протягом 2011-2012років, в м. Херсоні також притягувався до кримінальної відповідальності за корупційний злочин, у подальшому у зв'язку з застосуванням Амністії був звільнений від покарання.

Всі ці обставини у їх сукупності дають обґрунтовані підстави підозрювати, що складання кваліфікаційного іспиту цією особою, стажування та прийняття Присяги адвоката відбувалося не у передбаченому ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» порядку. Сподіваємося, з часом, коли справа потрапить до суду та будуть надані матеріали НСРД, стане очевидним, що ця особа не була присутня ані в день складання іспиту, ані в день складання Присяги на території Закарпаття.

Адвокатська спільнота Херсонщини завжди ретельно відслідковувала процес набуття статусу адвоката в нашому регіоні. З початку запровадження дії ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» на Херсонщині видано всього 233 свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. На щорічній Конференції адвокатів регіону КДКА звітує про кількість виданих свідоцтв про складання кваліфікаційного іспиту, а Рада адвокатів Херсонської області – про кількість виданих свідоцтв про право на заняття адвокатською діяльністю. Інформація про цей процес в нашому регіоні є відкритою, публічною та щомісяця розміщується на сайтах регіональних органів самоврядування. Так має відбуватися і в інших регіонах, проте, на жаль, на сайті КДКА Закарпатської області та Ради адвокатів Закарпатської області ми не знайшли інформації про те, які рішення були прийняті органами адвокатського самоврядування зазначеного регіону щодо видачі свідоцтв про складання кваліфікаційного іспиту та про право на заняття адвокатською діяльністю.

Радою адвокатів Херсонської області 14.08.2019р. винесено рішення про ініціювання звернення до Вищої Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури України та Ради Адвокатів України з вимогою проведення перевірки відповідності ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» отримання свідоцтв про складання кваліфікаційного іспиту у КДКА Закарпатської області та на право заняття адвокатською діяльністю у Раді адвокатів Закарпатської області особами, які працювали і відповідно проживали в цей період на території Херсонської області відповідно до записів у трудових книжках. Вважаємо, що негативна практика створення особам «фейкових» місць проживання при складанні кваліфікаційного іспиту перетворює такий іспит на «фейк», що відкриває шлях до зловживань та корупції в Адвокатурі України. Розуміючи, що іноді великі черги на складання іспитів в певних великих регіонах або проблеми з законністю реєстрації органів адвокатського самоврядування, як наприклад відбулося в м. Києві, можуть тягти за собою вимушене складання особою іспиту в іншому регіоні, ми категорично проти перетворення таких виключень у правило. В Херсонській області ніколи не існувало черг на складання кваліфікаційних іспитів. Заяви розглядалися об'єктивно та своєчасно. Кожній особі, яка складала іспит, надавався час, достатній для підготовки та надання відповідей. І так, на нашу думку, має відбуватися не тільки в Херсонській області, а скрізь. Проте кількість осіб, які склали кваліфікаційні іспити в Закарпатській КДКА, змушує підозрювати, що час, який виділено для цього, фізично унеможлиблює проведення кваліфікаційного іспиту відповідно до встановленого порядку.

Відповідно до ст.52 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», колегіальним органом, завданням якого є розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність КДКА є Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури України. Таким чином, перевірка законності рішень КДКА про видачу свідоцтв про складання кваліфікаційного іспиту перебуває в межах компетенції ВКДКА, куди за рішенням Ради адвокатів Херсонської області вже подано відповідне звернення.

Відповідно до ст. 55 ч.1 Закону у період між з'їздами адвокатів України функції адвокатського самоврядування виконує Рада адвокатів України, яка відповідно до ч.4 п.11 ст.55 Закону розглядає скарги на рішення дії чи бездіяльність рад адвокатів регіонів, їх голів, скасовує рішення рад адвокатів регіонів. Відповідно до п.2.2.3. Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю (далі Положення) до повноважень Ради адвокатів України з організації стажування входить здійснення контролю за організацією процесу стажування радами адвокатів регіонів. Не зважаючи на зміст п.5.1 Положення щодо права особи звернутися до будь-якої ради адвокатів регіону із заявою про призначення стажування, слід зазначити, що проходження такого стажування відповідно до п.5.3 Положення «за адресою робочого місця адвоката керівника стажування» неможливо, оскільки стажист працює в Херсоні або Херсонській області, а керівник стажування - у Закарпатській області. Відстань між Херсоном та Ужгородом 1089 км; час у дорозі більше 15 годин на автомобілі. Таким чином, якість та легітимність процедури проходження стажування у такому випадку потребує ретельної перевірки.

У більшості осіб, які проживали та працювали в Херсоні та Херсонській області та отримали свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю у раді адвокатів Закарпатської області, адреса робочого місця в ЄРАУ зазначена Херсонська і місце роботи також. Всі ці особи під час стажування працювали і отримували заробітну платню за місцем свого працевлаштування. Зазначені обставини викликають обґрунтований сумнів щодо відповідності їхнього процесу стажування вимогам п.1.6. Положення, де зазначено, що стажування здійснюється протягом 6 місяців і обчислюється шляхом сумарного обліку робочого часу стажиста на виконання програми та плану стажування. Загалом робочий час стажиста за увесь період стажування має становити не менше 550 годин, з яких не менше 50 годин робочого часу має становити заняття стажистом юридичною практикою.

Відповідно до ст. 17 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» РАУ забезпечує ведення ЄРАУ з метою збирання, зберігання, обліку та надання достовірної інформації про чисельність і персональний склад адвокатів України, адвокатів іноземних держав..., про обрані адвокатами організаційні форми адвокатської діяльності.

Враховуючи викладене, вважаємо що необхідно здійснити перевірку загальної кількості адвокатів, які мають робоче місце в Херсоні та Херсонській області, але склали іспити, отримали свідоцтва та обліковуються за Радою адвокатів Закарпатської області . Така перевірка може бути проведена у найкоротший час адміністратором ЄРАУ другого рівня.

Відповідно до ст. 48ч.4 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рада адвокатів регіону представляє адвокатів регіону. Адвокати Херсонщини обурені таким станом справ зі складанням кваліфікаційного іспиту та подальшим отриманням свідоцтв про право на заняття адвокатською діяльністю мешканцями Херсонщини у Закарпатті, що є фактичним втручанням органів адвокатського самоврядування Закарпаття в діяльність органів адвокатського самоврядування Херсонської області.

Адвокатське самоврядування в Україні побудовано по територіальному принципу, що закріплено в ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а тому здійснення діяльності органів адвокатського самоврядування з порушенням цього принципу є руйнацією устрою Адвокатури України.

Вже настав час, коли окремі особи, що мешкають та працюють в Херсонській області, та отримали свідоцтво у Закарпатті, потрапили у поле зору правоохоронних органів. Якщо Адвокатура України не здатна припинити це «штампування» свідоцтв, це можуть зробити правоохоронні органи. Проте, таке кримінальне провадження, зареєстроване у ЄРДР, зганьбить Адвокатуру та в наш час реформ може мати наслідком її підпорядкування Міністерству юстиції України, і тоді нам прийдеться забути про свою незалежність та самоврядність.

Впевнені, що Рада адвокатів України розгляне це звернення та припинить зазначену негативну практику з боку органів адвокатського самоврядування Закарпатської області відносно осіб, які фактично проживають та працюють у Херсонській області, але допускаються до складання кваліфікаційних іспитів, направляються на стажування та отримують свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю в органах адвокатського самоврядування Закарпаття.

Враховуючи викладене, просимо :

1.Перевірити та встановити за даними ЄРАУ та наявними у Раді адвокатів Закарпатської області особовими справами загальну кількість та персональний склад осіб, які, працюючи та фактично проживаючи на території Херсона та Херсонської області, отримали свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю у Раді адвокатів Закарпатської області протягом 2017-2019 років. Здійснити контроль та перевірку порядку та організації проходження стажування в Раді адвокатів Закарпатської області особами, які на час проходження стажування проживали та працювали в Херсоні та Херсонській області з 2017 року по цей час.

2.Визнати неприйнятними для Адвокатури України та припинити негативну практику порушення принципу територіальності при здійсненні адвокатського самоврядування та процедури доступу до професії у Закарпатській області.

З повагою

Голова Ради адвокатів
Херсонської області

I.V.Мокіна

Секретар Ради адвокатів
Херсонської області

M.I.Єлисєєва